

TŘETÍ ŘÁD SVATÉHO FRANTIŠKA A KNĚZ

SRDEČNÁ A SNAŽNÁ VÝZVA
KNĚŽÍ-TERCIÁŘŮ KU VŠEM KNĚŽÍM
SPOLUBRATŘÍM

1 9 3 0

VYDALA TERCIÁŘSKÁ OBEC KNĚŽSKÁ
ARCIDIECÉSE OLOMUCKÉ.

TŘETÍ ŘÁD
SVATÉHO FRANTIŠKA
A KNĚZ

TŘETÍ ŘÁD SVATÉHO FRANTIŠKA A KNĚZ

SRDEČNÁ A SNAŽNÁ VÝZVA
KNĚŽÍ-TERCIÁŘŮ KU VŠEM KNĚŽÍM
SPOLUBRATŘÍM

1 9 3 0

VYDALA TERCIÁŘSKÁ OBEC KNĚŽSKÁ
ARCIDIECÉSE OLOMUCKÉ.

No 552.

Imprimi potest

Pragae, die 27. Junii 1930.

P. Aegidius, Min. Prov.
Ord. Min. Capuc.

No 10.823.

Imprimatur

Olomucii, die 21. Junii 1930.

Josephus Vyulečka,
Praeses a. e. Consistorii.

***Věnováno slavné památce sedmistého
dne úmrtního svatého Antonina Padov.
(† 13. června 1231) a svaté Alžběty
Durynské († 19. listopadu 1231).***

*Papežové doporučují kněžstvu Třetířád
svatého Františka jako výborný pro-
středek pomocný pro duchovní správu.*

Svatý Bonaventura napsal o svatém Františkovi Serafínském překrásná slova: „Svatý František nebyl by se pokládal za přítele Kristova, kdyby nebyl miloval duše, které Kristus Pán krví svou vykoupil.“ Všecky tři své řády založil proto, aby mohl jimi zachraňovati Ježíši Kristu nesmrtelné duše po všecky časy až do skonání světa.

My kněží vyvolili jsme si Pána Ježíše za podíl svého života. „Dominus pars haereditatis meae et calicis mei.“ Dobrovolně jsme se rozhodli, že Ho budeme po celý svůj život milovati nade všecko, z celého srdce svého.

Tuto vroucí a nadšenou lásku ukazujeme Kristu Pánu tak jak svatý František tím, že chceme milovati nesmrtelné duše lidské, krví Jeho vykoupené, a to svou duší vlastní i duše všech lidí, zvláště duše nám v duchovní správě

svěřené. A ukazujeme, že milujeme nesmrtelnou duši svou a duše svých bližních, když *všemi prostředky* o to pracujeme a se přičiňujeme, aby ty duše krví Kristovou vykoupené byly Ježíši Kristu získány a zachráněny pro věčné spasení.

Této práce a tohoto usilovného přičiňování jest třeba zejména za naší doby, kdy peklo a svět všechno vynakládají, aby zmařily spásu nesčetných duší nesmrtelných. Za dnešní doby jest duchovní správa opravdu „ars artium“ — umění nade všechno umění — umění těžké a odpovědné !

Proto musíme my kněží *všemi prostředky* pracovati a se přičiňovati o záchranu duše své a duší nesmrtelných samým Bohem nám svěřených.

Velmi účinným prostředkem pomocným i pro vlastní posvěcení knězovo i pro záchranu nesmrtelných duší *jest Třetí řád svatého Františka.*

Sedmdesát papežů doporučilo pro tuto příčinu Třetí řád sv. Františka, jmenovitě papežové posledních dob, od Pia IX. až po Pia XI.

Lev XIII. kladl důtklivě na srdce biskupům : „Starejte se o to, aby vaše kněžstvo vstupoval

valo do Třetího řádu." Dne 30. září 1882 napsal v listě k římským farářům: „Všichni duchovní pastýři, kazatelé a zpovědníci, kněžstvo světské i řeholní, ať všechno zkusí, aby povzbuzovali věřící, zvláště muže a zejména mládež, aby se přidali k Třetímu řádu." Ve svém Breve ze dne 21. září 1900 napsal mezinárodnímu kongresu terciářskému v Římě: „Doufáme, že biskupové jednotlivých diecézí budou svou autoritou napomáhati mému usilování. Aby věřící lid naučil se vážit si Třetího řádu, *doporučujte jej zvláště kněžím*. Toho dosáhnete nejvhodněji tím, když alumny svých seminářů přijmete do Třetího řádu."

Biskupové uposlechli s radostí důtklivé výzvy papežovy. Od té doby jsou ve mnohých seminářích kněžských v Itálii, Holandsku, Francii, Německu a Americe obce terciářské pro bohoslovce. Ve Švýcařích jsou téměř všichni kněží terciáři.

Papež Pius X. prosil kněžstvo: „Vstupujte, milí bratři, do Třetího řádu! Když dnes všechno zaplavuje materialismus, Třetí řád osvobodí učedníky Kristovy z jeho otroctví."

V roce 1921 za sedmistoleté památky založení Třetího řádu doporučil *papež Benedikt XV.*

Třetířád biskupům a kněžstvu: „Nepochybujeme, ctihodní bratři, že spolu se svými duchovními správci velice se o to staráte, aby obce terciářské, kde jsou v úpadku, opět vzkvétaly, a aby nové obce terciářské kde jen možno byly založeny. Jest žádoucno, aby nebylo ani města ani dědiny, kde by nebyl větší počet členů Třetího řádu.“

O sedmistém výročí úmrtí svatého Františka vydal papež *Pius XI.* okružní list o tomto světcí a o jeho třech řádech. Když mluví o Třetím řádě, takto vyzývá biskupy celého světa: „Slibujeme si, ctihodní bratři, od vaší horlivosti o duše, že všemožným způsobem podporujete Třetí řád svatého Františka. Jest naším přáním, abyste lid poučovali buď samiosobně nebo dali jej poučovati skrze způsobilé kněze, o co Třetířád usiluje pro lidi ve světě žijící, jak třeba si tohoto řádu vážiti, jak jest snadno do něho vstupovati, jak jest lehkým zachovávatí jeho řeholi, jak se dostává terciářům přčetných odpustků a výsad, jak veliký užitek má z Třetího řádu jednotlivec a celá společnost.“

Papežové *Pius X.*, *Benedikt XV.* i *Pius XI.* výslovně tedy prohlašují, že *Třetí řád svatého Františka jest důležitým činitelem a prospěš-*

ným pomocníkem v duchovní správě, v pastorační duši nesmrtelných.

Slovo papežovo má býti vážným pokynem Božím všemu lidu katolickému a zejména kněžím. Vždyť papežové jsou náměstkové Kristovi, jsou osvíceni Duchem svatým, jsou mužové vysoce vzdělaní, širokého rozhledu, jsou strážcové víry a mravnosti a mají obsáhlou zkušenost. Když tak důtklivě doporučují Třetí řád biskupům, kněžstvu, lidu, jistě jsou si vědomi, že doporučují věc Boží, věc velmi prospěšnou církvi svaté, jejíž blaho jest jim svěřeno ke spáse všech duší nesmrtelných.

CO POŠKOZUJE TŘETÍ ŘÁD

Když papežové tak důrazně doporučují Třetí řád, proč neujímají se ho kněží? Velká většina kněží nezná Třetího řádu vůbec nebo jej znají z pomluv nebo o něm soudí z chyb a nedokonalostí některých terciářů. Ale jest spravedливо pro vady a nedostatky jednotlivců zavrhovati celý řád? My jsme *kněží*, vyvolení synové Ježíše Krista, Jeho zástupci, každý den Ho obětujeme ve mši svaté a přijímáme do svého srdce. Nám se dostává tak mnoho milostí, jak nikomu jinému na světě. Proto máme vy-

nikatí svatostí života ! A jsou všichni kněží svatí? Nejsou mezi kněžími chyby, nedostatky a hříchy? Bylo by spravedливо zavrhovati vznešené kněžství pro chyby jednotlivých jeho nositelů ? *Budme spravedlivi i ke Třetímu řádu.* Naučme se znáti Třetí řád *správně*, nikoliv podle karikatury, kterou z něho dělají lidé nevědomí a nepřátelé.

Ke správnému poznání a ocenění Třetího řádu má přispěti tento spisek.

CO JEST TŘETÍ ŘÁD SVATÉHO FRANTIŠKA

Podle Codexu iuris can. jest Třetí řád svatého Františka církevní sdružení lidí ve světě žijících, kteří usilují o dokonalost v duchu svatého Františka.

Ještě téhož roku 1221, kdy svatý František založil tento „řád kajícníků“, potvrdil jej papež Honorius III. ústně, roku 1230 papež Řehoř IX. písemně, totéž učinil roku 1290 slavně papež Mikuláš IV. zvláštní listinou. Také byl potvrzen a doporučen na dvou obecných sněmech církevních, totiž ve Vienně r. 1311 a na pátém sněmě Lateránském (1512—1517). Během dob ještě mnozí papežové jej doporučili, 70 papežů obohatilo jej výsadami a odpustky, 200 papežských bul bylo vydáno v jeho prospěch.

Církev svatá považovala vždy Třetí řád za zřítelnici svého oka. Zejména poslední papežové od Pia IX. až po Pia XI. byli terciáři a vedli zrovna svaté křížácké výpravy pro jeho zdar a rozšíření. *Lev XIII.* přísnou řeholi původní značně zmírnil a upravil podle poměrů nynější doby, takže nyní katolíci všech stavů mohou do Třetího řádu vstoupiti a lehko jeho

povinnost při dobré vůli zachovávat. Lev XIII. nazývá se proto druhým zakladatelem Třetího řádu.

TŘETÍ ŘÁD JEST SKUTEČNÝ, OPRAVDOVÝ ŘÁD CÍRKEVNÍ

Lev XIII. výslovně prohlásil, že nová úprava Třetího řádu jím vykonaná ničeho nezměnila na podstatě a povaze tohoto řádu. Třetí řád i nyní jest opravdový řád :

Mnozí papežové to výslovně a určitě prohlásili. Uvádím aspoň nynějšího papeže Pia XI. V okružním listě sedmistého výročí smrti svatého Františka napsal : „Aby všude byl mír zanesen a všude byla obnovena jednotu duchů, k tomu velmi napomohl Třetí řád. *Jest to skutečný náboženský řád*, ale — co do té doby ještě nebylo — řád, který nemá závazných slibů.“

Třetí řád má všecko, co náleží k podstatě církevního řádu : Jeho řehole jest potvrzena apoštolskou Stolicí, jak žádá Codex v c. 702. Má vlastní řádový šat, předepsaný i podle látky i podle formy. Má noviciát čili zkušební rok. Má profesi, čili složení slibů. Nesmí se slučovat s jiným řádem. Kdo složil svatou profesi

v některém klášterním řádě, přestává býti samo sebou členem Třetího řádu. Jinak jest to v kongregacích a bratrstvech: jest možno býti řeholní osobou v řádě se sliby jednoduchými nebo slavnými, ale přesto možno býti ve bratrstvech, ba i v Mariánské družině.

Ve svém vnitřním vedení jest neodvislým od diecésního biskupa.

Ovšem podle své povahy různí se od jiných řádů jako řádů ve přísnějším smyslu a stojí pod nimi, protože nemá takových slibů, které vlastně a bezprostředně spolu tvoří podstatu církevního řádu. Ale církev svatá považuje jej za opravdový řád, který jest vznešenější než všechny spolky, než bratrstva a arcíbratrstva, a to pro ty okolnosti, které byly při jeho původu, pro ty prostředky, které dává k posvěcení a zdokonalení svých členů; pro jeho vznešený účel; pro ty povinnosti, které ukládá; pro zvláštní obyčeje, které v něm jsou.

Církev katolická pěstovala vždycky horlivě život řádový a velice si ho vážila. Řády jsou srdcem církve, nejdrahocennějšími a nejdůležitějšími stavebními kameny celé budovy církve svaté. Největší světci a učitelé církevní byli nejhorlivějšími podporovateli, obhájci a

chvalořečníky řádů. A řády zasluhují této chvály, protože patří ke stavům vyšší dokonalosti, jsou podstatnou a nejušlechtilejší částí křesťanství.

Na této chvále má podíl také Třetí řád svatého Františka!

VÝBORNOST TŘETÍHO ŘÁDU DOKAZUJE SVATOST JEHO ŘEHOLE

V ýbornost Třetího řádu pro všechny lidi i pro kněze *dokazuje jeho řehole*. Povrchnímu pozorovateli zdá se tuze jednoduchou a prostinkou, ale jest svatá a důmyslně sestavena.

Řehole Třetího řádu jest svatá svým původem, svým obsahem a svým účelem.

Jest svatá svým původem. Původcem jejím jest Bůh sám. Svatý František prohlásil: „Ničeho jsem sám ze sebe k tomu neučinil. Všecko dal jsem napsati, jak mně to Pán Bůh zjevil.“

To potvrzuje také církev svatá. Při oblačce poroučí knězi se modliti: „*Pane Ježíši Kriste, jenž jsi slavnému vyznavači svému, svatému otci Františkovi, k založení tří řádů vnuknutí dal...!*“ Řehole Třetího řádu jest dílem Božím, svatý František byl jen nástrojem při jejím skládání.

Každé dílo dýchá ducha svého mistra, každý umělec vkládá do svého díla svou duši. — Svatý František jest z největších světců, připodobnil se nejsvětějšímu Spasiteli Ježíši Kristu v tak velké míře, jak žádný jiný světec. Proto

musí býti dílo tak velikého světce, terciářská řehole, svatou.

Řehole jest svatá svým obsahem. Svatý František praví o ní: „Řehole jest kniha života, naděje spásy, záruka oslavy, jádro evangelia, cesta kříže, stav dokonalosti, klíč k ráji, pouto věčného svazku.“

Vybírám jen ta slova: „*Řehole jest jádro evangelia*“, to jest: řehole obsahuje učení Pána Ježíše, použité pro denní život.

Vizme jen nejhlavnější rysy. Kristus Pán zdůrazňuje v evangeliu lásku k Bohu a bližnímu, která se ukazuje zachováváním přikázání. Totéž *nejvíce* požaduje terciářská řehole: zachovávat přikázání Boží a mítí vzájemnou lásku. Kdo chce býti přijat do Třetího řádu, musí býti pokoje milovný. Členové Třetího řádu musejí osvědčovati přívětivou lásku mezi sebou i k nečlenům, musejí starati se o své nemocné, modliti se za zemřelé atd.

Kristus Pán žádá: „Hleďte, aby srdce vaše nebyla obtížena obžerstvím a pečováním tohoto života,“ a řehole terciářská požaduje: „V jídle a pití ať jsou střídmi!“ Tak i ostatní předpisy terciářské jsou ohlasem svatého evangelia, jak dále se přesvědčíme. Jest tedy

řehole svatou svým obsahem, tak jak evangelium jest svaté.

Řehole jest svatá podle svého účelu. Účelem terciářské řehole jest vésti lidi ke křesťanské dokonalosti v duchu svatého Františka.

K prvním kandidátům Třetího řádu Luchesiovi řekl svatý František: „Zamýšlím založiti řád, v němž by mohly také osoby žijící ve stavu manželském sloužiti Pánu Bohu *způsobem dokonalým.*“

Kdo podle řehole terciářské žije, *musí* dospěti k dokonalosti či ke svatosti.

Že to terciářská řehole za všech dob dokázala a stále ještě dokazuje, dosvědčuje veliký počet blahoslavených a svatých ze Třetího řádu. Jak veliký teprve počet jest těch, kteří nabyli ve Třetím řádě svatosti, ale ve skrytě, nejsou od církve svaté prohlášeni za blahoslavené a svaté!

TŘETÍ ŘÁD USILUJE O KŘES- ŤANSKOU DOKONALOST

Codex iuris can. praví: „Třetí řád jest sdružení lidí ve světě žijících, kteří *usilují o dokonalost* v duchu svatého Františka.“

Třetí řád skutečně usiluje o křesťanskou dokonalost.

Kristus Pán učí dvojí cestě do nebe. První cesta jest zachovávání přikázání Božích. Bohatému mladíkovi izraelskému řekl: „Chceš-li vejíti do života, zachovávej přikázání.“ Tuto cestu nazýváme „*obyčejným, společným stavem dokonalosti*“.

Druhá cesta do nebe jest zachovávání evangelických rad: chudoby, čistoty a poslušnosti. To jest „*vyšší stav dokonalosti*“ a pěstuje se nejvíce v církevních řádech, tedy také v Prvním a Druhém řádě svatého Františka.

K těmto řádům počítá se také Třetí řád svatého Františka, protože usiluje o stejný cíl, o tutéž dokonalost jak ostatní řády svatého Františka.

Pius X. prohlásil 5. května 1909: „Členům Třetího řádu svatého Františka jest uložena povinnost, aby to, co náleží všem křesťanům

konati, konali *mnohem dokonaleji* a tak byli ostatním v domácnosti a ve veřejnosti vzorem ctností křesťanských.“

Benedikt XV. napsal 16. ledna 1921: „Třetí řád má úkolem vésti své členy *k dokonalosti křesťanského života*, třebaž žijí uprostřed starostí životních, neboť svatost mravů dobře se snáší s každým postavením životním. Kde tedy jest mnoho lidí v tomto řádě, bude toho nutným důsledkem, že budou mítí veliký vliv na celé své okolí, aby nejen všechny povinnosti plnili, nýbrž *aby dostoupili toho stupně dokonalosti v životě, který jest vyšší než ten, jež zákon pro všechny předpisuje.*“

Pius XI. praví v okružním listě ze dne 30. dubna 1926: „Třetí řád má všem lidem ve světě, mužům i ženám, umožňovati, aby i příkázání Boží zachovávali *i ke křesťanské dokonalosti spěli.*“

Podstata Třetího řádu nepozůstává tedy v modlitbě, také ne v určitém počtu dobrých skutků, na př. častější sv. zpovědi a sv. přijímání; ani ne ve skutcích kajících a v umrtvování (posty), také ne v nošení škapulíře a opasku. To všechno jest sice nutným, aby terciář získal četné odpustky, milosti a výsady

Třetího řádu, ale není to věcí hlavní. *Hlavní věcí jest* vytrvalé, horlivé a svědomité plnění křesťanských povinností a usilování o *křesťanskou* dokonalost. K dokonalosti pozývá Pán Bůh všechny lidi slovy: „Budte dokonalí, jak Otec v nebesích dokonalý jest.“ Tím více k ní pozývá členy řádů, tedy i členy Třetího řádu!

O tuto dokonalost usiluje Třetí řád způsobem sobě vlastním.

Třetířád nemá závazných slibů poslušnosti, chudoby a čistoty, jak řeholníci v klášteřích, protože by byly tyto sliby terciářům ve světě a v jejich různém světském povolání nebezpečím pro duši. Na místo těchto klášterních slibů dal svatý František rovnocennou náhradu, *totiž ducha těchto slibů.*

Z poslušnosti mají terciáři zachovávatí přikázání Boží a církevní i předpisy řehole terciářské a podrobovatí se představeným Třetího řádu a plniti povinnosti svého stavu.

V duchu chudoby odlučují své srdce od nezřízené příchylnosti k majetku, zachovávají mírnost v oděvu, v obydlí, v celém způsobu života a vystříhají se nádhery a přemrštěnosti.

Terciáři mají se vystříhati tanců a neslušných divadel, nepřiměřených zábav a to

všecko proto, že jsou to nebezpečí pro jejich *čistotu*. Proto také uvádějí tělo své postem a menším umrtvováním v poddanství ducha. Manželé plní se svatou uctivostí práva a povinností svého stavu.

Terciáři nežijí sice společným, klášterním životem, ale místo toho nastupuje svazek vzájemné lásky a světová organisace terciářů.

Společné s Prvním a Druhým řádem sera-finským má řád terciářů — *usilování o sera-finskou dokonalost*, a to pod vedením Prvního řádu, aby byl tím jistěji a účinněji v něm pěstován duch svatého Františka.

Jest velikou cti a slávou pro Třetí řád, že patří ke stavům vyšší dokonalosti. Ale musíme tomu správně rozuměti. Někdo nenáleží ke stavu dokonalosti a jest dokonalým; někdo zase žije ve stavu dokonalosti a přece není dokonalým. Stav dokonalosti vyniká nad obyčejný život zbožného křesťana trojím: Předně má méně překážek, protože terciáři jsou odloučení od ducha a světa. Za druhé mají více milostí. Čím jest těžší úkol, k němuž Bůh volá, tím větší jest Jeho pomoc. Čím věrnější jest spolupůsobení s první milostí, tím rychlejším jest úděl dalších milostí. Za třetí: Stav doko-

nalostí ukládá *větší nutnost* usilovati o nejvyšší cíl: — o věčnou blaženost. Terciář skládá profesi *na celý život*, ačkoliv profese nezavazuje pod hříchem. Proto nemá jiné volby, než buď zpronevěřiti se svému slavnému slibu profesnímu nebo usilovati o pravou serafínskou dokonalost.

Jaký význam ještě mají evangelické rady pro dokonalost? Kristus Pán ukázal kromě cesty přikázání Božích ještě vyšší cestu evangelických rad, a to svými slovy *i svým příkladem*. Proto všichni, kdo usilují o evangelickou dokonalost, musejí také evangelické rady zachovávat, a to aspoň podle ducha, aby se stali obrazem či odleskem božského Spasitele. Musejí činiti to, co On *radí* a co sám *koná*. Proto podstatný obsah dokonalosti terciářské jest věrné následování božského Spasitele, jak nám Ho kreslí svaté evangelium. *Terciářská řehole dává k tomu výborný návod, neboť jest krátkým výtahem, jádrem* svatého evangelia. Řehole terciářská doporučuje nejdůležitější rady Spasitelovy: svědomité konání denních náboženských úkonů (modlitba . . .), blahovolnou a účinnou lásku k bližnímu, ducha poslušnosti, chudoby, prostoty, čistoty

atd. Zachovávání rad Spasitelových uschopňuje terciáře, aby tím dokonaleji zachovával přikázání a zapuzoval hřích. Terciář energicky ovládá své vášně, koná snadněji ctnosti, duše jeho horoucně touží po vzrůstu všech ctností, stává se stále podobnějším božskému Spasiteli. Vystupování po cestě dokonalosti se mu daří, umírání jeho jest lehké.

TERCIÁŘSKÁ ŘEHOLE — MISTROVSKÉ DÍLO

Řehole Třetího řádu svatého Františka jest velmi důmyslně sestavena. Lev XIII. prohlásil, že mu byla vnuknuta samým Duchem svatým (když ji upravoval podle poměrů časových). Benedikt XV. praví: „Terciářská řehole jest proniknuta moudrostí svatého evangelia a má vnáseti ducha Ježíše Krista do denního života všemožným způsobem.“ Obsahuje jádro či duši evangelia. Poněvadž jest jak pro laiky všech stavů, tak i pro kněze, jest sestavena ve velkolepých rysech a neobírá se podrobnostmi. Jest stručná, ale nic nutného nevynechává.

Řehole terciářská jest dílo umělecké a mistrovské. Na první pohled zdá se, že jest sestavena z předpisů, které se k sobě řadí bez souvislosti. Ale ve skutečnosti jest to pevná stavba účelně sestavených předpisů, které překrásně vnášejí řeholní život do ruchu světa. Papežové vícekrát zdůraznili, že terciáři nejsou členy terciářského spolku nebo bratrstva nebo družiny, nýbrž že jsou řeholníky, žijícími ve světě. Řehole terciářská jest podobna pravidlům pro řeholní osoby v klášteřích.

PRVNÍ ODDÍL TERCIÁŘSKÉ ŘEHOLE

První oddíl terciářské řehole stanoví předpisy pro přijímání členů, pro noviciát a profesi.

§ 1 „Jen ti smějí býti přijati, kdo dovršili 14. rok života. Musejí to býti osoby mravné a pokoje milovné. Především ve vyznávání katolického náboženství osvědčené a svaté církvi římské a apoštolskému Stolci vždy věrně oddané.“

§ 2 stanoví, kdy smějí provdané ženy býti přijaty do Třetího řádu: „Jen s vědomím a souhlasem manželovým; jinak jen se svolením zpovědníka, který jest soudcem a rozhodčím jejich svědomí.“

§ 3 určuje terciářům řeholní šat: „Do řádu přijatí ať nosí malý škapulíř a pásek, jak jest obyčejem; kdo by jich nenosil, pozbývá výsad a práv udělených.“

Řeholní šat má terciáře každý den pamtovati na vznešený cíl, o nějž jest povinen usilovati. Modlitby, jimiž církev svatá tento šat světi a terciářům podává, zřetelně vysvětlují tento cíl. Obsah těchto modliteb jest: Terciář má svléci starého člověka a obléci obraz Ježíše Krista. Šat terciářský má mu býti zname-

ním kajícíností a mocnou zbraní proti tělu, světu a ďáblu. Má ho stále napomínati, aby žil životem kajícíností a pokání. Má mu býti silným brněním v tuhých bojích, které třeba mu bojovati, aby svlekl člověka starého, aby proměnil a upravil své srdce ve pravé svatosti a spravedlnosti.

Škapulíř upomíná také terciáře na velikou lásku svatého Františka, již vyjadřuje jeho heslo: „Bůh můj a všechno“. Popelavě šedá barva škapulíře jest barva pokání a také pokory, která jest kořenem a základem každé opravdové ctnosti. Škapulíř jest terciáři ustavičnou pobídkou, aby v duchu pokory nesl sladké jeho a lehké břímě služby Kristovy, zachovávaje věrně a hodně dokonale až do smrti přikázání Boží.

Opasek ustavičně připomíná terciáři, že božský Spasitel nesl pro něho těžká pouta provazů, a že proto má terciář provždy zůstatí spojen se svým Spasitelem poutem vytrvalé horoucí lásky. Má mu býti ustavičnou pobídkou ke střídmosti, zdrželivosti a čistotě.

§ 4 poučuje o roku zkušebním v noviciátě a o profesi, již se terciář slavně a dokonaleji připoutává provždy k Pánu Bohu a k církvi

svaté. „Kdo do Třetího řádu vstoupili, ať žijí celý rok v noviciátě, potom ať předepsaným způsobem učiní vyznání — profesi a slíbí, že budou zachovávatí příkázání Boží a církevní, a že za všechny chyby proti řeholi spáchané zadost učiní.“ Profesní formule zní: „Ego frater N. coram Deo omnipotenti, in honorem Immaculatae B. V. Mariae et B. Patris Francisci omniumque Sanctorum — promitto servare mandata Dei toto tempore vitae meae et Regulam Tertii Ordinis ab eodem Beato Francisco institutam — iuxta formam a Nicolao Quarto et Leone Decimo tertio confirmatam; item satisfacere ad Visitatoris placitum pro transgressionibus contra eandem Regulam commissis.“ — Sacerdos suscipiens Professionem subjungit: „Et ego ex parte Dei, si haec observaveris, promitto tibi vitam aeternam. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.“

Svatou profesí stává se terciář plně řeholníkem ve světě a nastupuje cestu, po níž má postupovati *ke křesťanské dokonalosti*. „Připovídám zachovávatí příkázání Boží.“ Vždyť křesťanská dokonalost a věrné zachovávání příkázání Božích jest jedno a totéž. „Kdo moje

příkázání má a zachovává, ten Mne miluje," řekl Kristus Pán.

DRUHÝ DÍL TERCIAŘSKÉ ŘEHOLE

Druhý díl řehole ukazuje, *jak* má terciář o tuto dokonalost usilovati jako jednotlivec i jako člen společnosti.

Prvních sedm odstavců terciářské řehole pojednává o *dvou základních pilířích osobní dokonalosti, totiž o umrtvování a modlitbě*. Ostatních sedm odstavců ukazuje dokonalého terciáře ve styku s jinými.

Prvním základním pilířem osobní dokonalosti jest *umrtvování*. Všechny překážky, které se staví do cesty upřímnému usilování o dokonalost, dají se shrnouti ve tři: žádostivost očí, žádostivost těla a pýchu života. Kdo proti těmto třem vítězně bojuje či se umrtvuje, ten spěje přímou cestou do nebeské vlasti.

Terciářská řehole mu to ukazuje a úspěšně mu v tom pomáhá.

Žádostivost očí — nezřízená touha po penězích a majetku.

Svatý František vycítil žárem svého srdce Boha tak horoucně milujícího, že nezřízená přichylnost k penězům a majetku brzdí vzlet du-

cha k Bohu. V tom se srovnávají dva velikáni — svatý František a svatý Ignác. Svatý Ignác v nádherném rozjímání exercičním „O dvou praporech“ staví hrabivost jako pramen všeho zla a chudobu jako první ve ctnostech.

Hrabivost pramen všeho zla! Svět to do slova potvrzuje. Kdyby tisíce a tisíce lidí — prostých i vysoce postavených, kněží i laiků — nebyli ovládáni hrabivostí, kdyby jim peníze, majetek, půda . . . nebyly statky ceny nejvyšší tak, že pro ně všechno nasazují a obětují — potom by vymizely války, vraždy atd., rmutný pramen hříchů a nemravnosti byl by ucpán.

My kněží žijeme uprostřed tohoto hrabivého světa. Také pro nás jest nebezpečí podlehnouti tomuto hroznému nepříteli.

Kněz terciář má proti tomuto nepříteli silnou obranu: jednak na příkladě svatého Františka, jednak na terciářské řeholi.

Svatý František zvolil si dobrovolně úplnou, dokonalou chudobu. Člověk žasne nad tím, jak chudobně se šatil, jak chudobně žil! Pamatuje-li na to kněz terciář, jistě bude pronikatí duši jeho myšlenka: Aspoň tak budu následovati svatého Františka, aby srdce mé nelpělo na penězích, na majetku!

Terciářská řehole kněze k tomu navádí. Odstavec 1. druhého dílu praví: „Ve způsobu života i oděvu ať se terciáři řídí pravidlem prostřednosti jak každému sluší, varujíce se všeliké veliké a drahé nádhery.“

Řeholní škapulíř a opasek, jež kněz upravuje na sobě ráno a večer, ho povzbuzují: Buď věrným učedníkem chudého svatého Františka! I když někdy na něčem pochybí, čeho jest k živobytí třeba nebo co by bylo žádoucím, kněz terciář neoddává se mrzutosti, vždyť svatý František žil se svými druhy v největším nedostatku a přece vždy byl upřímně veselým.

Duch terciářské chudoby ukazuje se u kněze terciáře v celém jeho domě, v nábytku, v šatstvu... Také v jeho knihovně má býti patrno: zde vládne láska k Bohu a nikoliv láska ke světu. Kněz terciář miluje chudé jako svatý František, jako své bratry. Udílí rád a štědře almužnu, nikoliv bez rozvahy a bez rozumu, ale nesobecky. Když jest třeba plnění povinnosti pohostinství, i tu kněz terciář jest věrným svému Otci serafínskému, neklade nemírných požadavků a neklade až tuze velikou váhu na jídlo a nápoj.

Oděv kněze terciáře jest slušný, ale jednoduchý a vážný, kněz terciář nosí jej všude, i na cestách.

Kněz terciář pořídí zavčas svou poslední vůli, jak mu to také ukládá řehole v odst. II. 7. Kněz terciář vidí svůj vzor v mužích, jako byl Pius X., na jehož náhrobku jsou slova: „Chudý a přece bohatý.“ Nebo jako kardinál Gousset, o němž řekli: „Umřel jako pravý kněz, nejsa nic dlužen a nic nemaje.“ Nebo jako kardinál Rafael Mery del Val, který si poručil nápis na svůj náhrobek: „Da mihi animas, cetera tolle!“ Kněz terciář svým jednáním ukazuje světu, že není pravda, že kněží jenom o peníze stojí. Při otázkách o služném, o štólových poplatcích atd. dává najevo, že nehledí na peníze, nýbrž na nesmrtelné duše.

Na cestách pro osvěžení a upevnění zdraví navštěvuje kněz terciář zvláště místa vyznamenaná milostí Boží nebo životem a činností svatých. Tím také obohatí svůj náboženský a duchovní život.

Žádostivost těla. Upřímnému usilování o dokonalost staví se do cesty žádostivost těla. Odstavce 2., 3. a 4. II. oddílu řehole navádějí terciáře, aby umrtvoval i tuto zhoubnou žádostivost.

§ 2: „Tancův a neslušných divadelních her, nestřídmych hodů a hostin ať se co nejpečlivěji varují.“

§ 3: „V jídle a pití ať jsou střídmy; ke stolu ať nesedají ani od něho neodcházejí, pokud se k Pánu Bohu nábožně a vděčně nepomodlíli.“

§ 4: „V předvečer svátků Neposkvrněného Početí Panny Marie a svatého Otce Františka ať se postí; velmi jsou chvály hodní, kdo kromě toho po starém zvyku terciářů se postí nejen každý pátek, nýbrž zdržují se masitých pokrmů i každou středu.“

Odstavce tyto povzbuzují kněze terciáře, aby byl opatrným na cestách v navštěvování různých produkcí, divadel, obrazáren... Aby dával na sebe dobrý pozor při hostinách svatebních a pod. Aby zachovával svědomitě církevní posty. Aby se zbožně modlíval před jídlem a po jídle. Aby co nejpečlivěji vzdaloval od sebe všechno, co by mohlo býti nebezpečným jeho čistotě kněžské.

Čistota kněžská! Patří to k nevyzpytatelným tajemstvím Boží Prozřetelnosti, že muž tak svatý jak svatý František zůstal jenom jáhnem. Pokora ho zdržela od převznešené důstojnosti kněžské. Ale perlu katolického kněž-

ství — neposkvrněné panictví — zachoval v nejzářivějším lesku.

Právě v nynější době jest čistota kněžská vystavena četným nebezpečím. Knězi jest se stýkati s lidmi, jejichž nitro jest otráveno nečistotou. Široké vrstvy společnosti od vrchu až dolů mají pro nevinnost a čistotu jen posměch. Kněz ve zpovědnici nahlíží do propastí zkaženosti a nemravnosti nejhorší. Manželství a rodiny jsou ohroženy morem smilstva. Poměry sociální, hospodářské a v domácnostech jsou často takové, že se zdá téměř nemožným zachovávat čistotu a mravnost. V takovém prostředí musí kněz žítí a působiti. Poněvadž má také tělo a krev, jest čistota jeho velmi ohrožena. Zkušenost dává mnoho bolestných příkladů.

Příklad svatého Františka a předpisy terciářské řehole výše uvedené pomáhají vydatně knězi uchránit si perlu katolického kněžství — čistotu.

Pýcha života. Upřímnému usilování o dokonalost staví se do cesty třetí nepřítel — pýcha života. Přestupky proti čistotě velmi kněze znehodnocují a zneuctívají. Ale jest něco *ještě nebezpečnějšího pro kněze, pýcha.* Kněz, který

v jiném směru pobloudil, najde zase správnou cestu a to rychleji a snadněji, je-li pokorný. Od prvních dob křesťanství až do našich dob vykazuje dějepis příklady kněží, kteří upadli v záhubu pýchou.

Také nás ohrožuje toto nebezpečí. Kněz musí o to dbáti, aby v kázáních lid dojímal a poutal formou i obsahem, aby se líbil posluchačům. Knězi, zejména mladému, se líchotí, noviny píší o něm pochvalně. Jestliže dá v duši své růsti kořínky ctižádosti, jest „jako kov znějící a zvonec zvučící“, jest na příkrém svahu — do záhuby.

Šťasten kněz, který jest s duší s tělem ve Třetím řádě sv. Františka! Ve sv. Františkovi má krásný příklad pokory a v předpisech terciářské řehole pevnou oporu.

Také svatému Františkovi vzdávali mnoho chvály. Přčetné zástupy lidu všech stavů tísnily se k němu, aby slyšely jeho slova. Když bratr Massäus s jakousi závistivostí se ho tázal: „Proč právě za tebou jde celý svět,“ odpověděl: „Nejsvětější oči Boží neviděly na světě mezi hříšníky špatnějšího nade mne. Aby Pán Bůh provedl své obdivuhodné dílo, nenalezl žádného menšího tvora a proto vy-

volil mne, aby zahanbil vznešené a veliké a moudrost světa, abychom poznali, že všechna síla a všechno dobré od Něho pochází, nikoliv ode tvora, a aby se nikdo nemohl chlubití před obličejem Jeho.“

Pokoře přikládal svatý František největší cenu. Jeho následovníci měli se nazývati „fratres minores“. „Milí bratři,“ řekl jim, „celý svět obrátíte svým slovem, budete-li ve všech svých činech pokorní.“

Dějiny církve svaté potvrzují skvěle tato slova. Byli kněží, kteří nebyli ani skvělými řečníky ani velikými učenci, a měli neobyčejně ušlechťující vliv na své okolí. Tajemstvím jejich zdárného působení byla kromě milosti Boží, o níž ustavičně se modlili, jejich bezpodmínečná pokora.

Kněz terciář snaží se pracovati podle příkladu svatého Františka. Nehledá postavení, která jsou na venek skvělá a čestná. Nejvítanějšími jsou mu práce, které se dějí v tichosti. Snaží se pracovati co nejlépe pro milého Boha a pro spásu duší na místě, které mu vykázala Prozřetelnost Boží a vůle biskupova. Kněz terciář si často připomíná slova svatého Františka: „Kolik jest člověk v očích Božích, tolik jest

— a nic víc“ ! Škola, zповědnice, nemocní, kancelář... skýtají knězi hojně příležitosti ku pokorování se.

Kněz terciář tak jak svatý František jest oddán pokornou poslušností a uctivostí svatému Otci v Římě i svému biskupovi a mluví o nich jen uctivě. Tak mu to nařizuje hned 1. odstavec terciářské řehole: „Římské církvi a apoštolskému Stolci ať jsou vždy věrně oddáni.“

Biskup v Linci Jan Gföllner napsal v pastýřském listě o zlatém jubileu Pia XI.: „Věrnost a přichylnost, láska a úcta, jež projevuje katolík římskému papeži, staly se za naší doby zrovna rozhodující značkou a neklamnou známkou opravdového a dobrého katolíka.“ Ještě více jest a musí to býti značkou katolického kněze. Tuto značku a známku musejí míti členové Třetího řádu.

Kněz terciář svědomitě zachovává 9. odstavec II. terciářské řehole: „Terciáři ať pečlivě osvědčují přívětivou lásku jak mezi sebou, tak i k nečlenům. Kde jen mohou, ať se vynasnažují urovnávatí všecky rozepře.“ Starší kněz terciář obcuje s mladšími kněžími laskavě a upřímně jako se svými bratry a působí na ně slovem, příkladem, povzbuzováním. Mladší

kněz terciář jako pokorný syn pokorného svatého Františka prokazuje kněžím starším úctu a vážnost a rád se obohacuje jejich zkušenostmi. I v tom se jeví pokorný duch svatého Františka, jestliže se mladší kněz rád táže o radu, podle ní zlepšuje své názory a upravuje své jednání. Sv. František byl tak pokorným, že prosil bratra Lva a jiné bratry, aby ho na jeho chyby upozorňovali. Kéž si kněz častěji vzpomene na tento příklad! Pravý terciář rád poprosí o prominutí urážky a přikorí, když se jich dopustil, a sám také velkomyslně odpouští a zapomíná!

Kněz terciář cítí se šťastným ve společnosti bratří kněží a jest mezi nimi veselý pravou františkánskou veselostí.

Vítězně bojujati proti zlé žádostivosti očí a těla i proti pýše života pomáhá modlitba a umrtvování. Pro obojí má kněz terciář zářivý vzor na svatém Františkovi a vydatnou oporu v řeholi terciářské.

MODLITBA

Svatý František žil jako muž modlitby a jako muž modlitby umíral. Do slova plnil slova božského Spasitele: „Jest třeba *ustavičně* se modlití a neustávatí.“

Svatý František modlil se svědomitě každý den kněžské hodinky církevní i Hodinky ke cti Panny Marie. Modlil se nejen při mši svaté a při svatém přijímání, nýbrž modlil se vždy a všude, ať šel či stál, ať byl doma či na cestách. Všecko, co viděl a slyšel, bylo mu pobídkou, aby povznášel mysl svou k Pánu Bohu. Svato František se modlil pokorně, s horoucí láskou. Modlitba jeho byla vyjádřením toho, čím srdce jeho oplývalo: „Bůh můj a všecko.“

Vlastní modlitbou jeho byla modlitba vnitřní, rozjímání. Tím napodoboval serafíny v nebi a rozplameňoval se horoucí láskou k Bohu. Jak žil, tak umíral! Šeptaje sluneční píseň a zbožný žalm, vydechl duši.

Podle terciářské řehole má býti duch modlitby pěstován dvojím způsobem: častým hodným přijímáním svatých svátostí a řeholní modlitbou.

O přijímání svatých svátostí praví terciářská řehole *II. 5.*: „Spáchaných hříchů mají se každý měsíc zbavovati svatou zpovědí a mají každý měsíc ke stolu Páně přistupovati.“

Dobří terciáři dbají však přání církve svaté a přistupují častěji, ba denně ke stolu Páně. Pro kněze třeba připomenouti napomenutí

církevního zákoníku: „Curent episcopi, ut alumni seminarii... semel saltem in hebdomada ad sacramentum poenitentiae accedant.“ Poněvadž kněz každý den slouží mši svatou, jest velmi žádoucno, aby aspoň jednou za týden vykonal „dobrou“ svatou zpověď, to jest takovou, aby mu přinášela užitek.

O řeholní modlitbě terciářské praví terciářská řehole II. 6.: „Terciářům stavu duchovního, kteří se denně modlí církevní hodinky, nechceme žádné jiné povinnosti ukládati. Světští členové, kteří se nemodlí ani kněžských hodiček ani „Malé hodinky k nejblahoslavenější Panně Marii“, ať se modlí každodenně dvánáctkrát Otčenáš a Zdrávas, Maria se Sláva Otci, vyjma, že by pro nemoc tak činiti nemohli.“

Pro kněze terciáře jest tedy breviář spolu jeho řeholní modlitbou terciářskou. Proto mu bude breviář tím milejší.

Bratři a sestry Prvního a Druhého řádu svatého Františka modlí se řeholní modlitbu ve stanovené hodiny v kostele nebo v kapli, a to některé části stojíce a některé klečíce. To jest knězi terciáři pobídkou, aby svou modlitbu breviáře s jejich modlitbou sjednocoval a aby

si volil pro breviář pokud možno nejkrásnější čas dne.

Poněvadž terciářská řehole není napsána jen pro klášterníky a pro kněze, nýbrž pro všechny lidi, proto nečiní zmínky o modlitbě rozjímavé. Ale kněz terciář dobře jest poučen ze semináře, jak nevyhnutelně potřebným jest pro kněze denní dobré rozjímání.

Nejlepší a nejúčinnější modlitba jest *mše* svatá. Terciářská řehole *II. 11.* o ní praví: „Ti, jimž to obtíže nečiní, buďte denně přítomni mši svaté.“

Svatý František měl velikou vážnost a lásku ke mši svaté a k důstojnosti kněžské. Každý den býval velmi zbožně na mši svaté. „Kdybych potkal anděla a kněze, napřed bych pozdravil kněze, protože má moc proměňovati tělo a krev Páně.“ Tyto myšlenky jsou knězi terciáři mocnou pobídkou, aby konal co nejnábožněji svaté mysterium.

UMRTVOVÁNÍ

Svatý František byl mužem ustavičného umrtvování. V těžkém pokušení vrhl se do trnitého keře růžového na tak dlouho, až nad pokušením zvítězil. Z vděčnosti utrlh růží a

položil ji před obraz Panny Marie „carnis extincto vitio“, jak praví jeho životopisec.

Každý pohled na terciářský škapulíř a opasek jest knězi terciářovi napomenutím k životu umrtvenému. V čem se má umrtvovati, praví mu předpisy terciářské řehole, II. 2. 3. 4. 10., jak jsme je již dříve uvedli. Bez umrtvování není ctnosti, není zejména čistoty. Ustavičnou příležitost k umrtvování skýtají mu četné obtíže a námahy úřadu a povolání kněžského. Kdo nosí terciářský šat nejen na těle, nýbrž i vnitřně, to jest podle ducha tohoto šatu žije a pracuje, tomu jest šat terciářský stále milejší, ten zakusí, že pravdu řekl zbožný kněz terciář: „Ukládám-li se k nočnímu odpočinku a vidím-li na sobě škapulíř a opasek svatého Františka, dává mně to po každé novou dobrou myšlenku a povzbuzení k umrtvování a vytrvalosti!“

DALŠÍ ODSTAVCE ŘEHOLE TERCIÁŘSKÉ

Sedm ostatních odstavců druhého dílu řehole terciářské navádí terciáře, jak má se cvičiti ve křesťanské dokonalosti v životě společenském: v rodině, mimo rodinu, v řádě samém.

§ 8: „V domácím životě ať se vynasnažují, by ostatním předcházeli dobrým příkladem; ať podporují zbožné podniky a všecko dobré. Ať netrpí, by knihy a noviny, které ohrožují ctnost a mravnost, byly do jejich domů donášeny a od jejich podřízených čteny.“

Knězovou rodinou jsou nesmrtelné duše v duchovní správě mu svěřené. O záchranu jejich pro Ježíše Krista má *všemi prostředky* pracovati a to zvláště v nynějších zlých dobách. Široké vrstvy lidu odvracejí se od křesťanství. Nevěra zasahuje šir a šir. Rodinný život jest v úpadku. Počet rozvodů roste do obrovských rozměrů, rovněž úbytek porodů a vraždění dítek nenarozených. Dítka, mládež jsou ohroženy nevěrou a nemravností. Úžasně se šíří nedostatek lásky, mamonářství, nepoctivost v řeči, v jednání, chlad a netečnost proti povinnostem církevním, nehodná sv. přijímání.

Věru, tu jest pro kněze až příliš mnoho těžké práce a odpovědnosti! Jaké tu třeba horlivosti! Rozšíří-li ve své farnosti Třetí řád svatého Františka, zachrání jistě ty, kdo jsou terciáři. Vstoupí-li také sám do Třetího řádu, bude mu svatý František příkladem a Třetí řád pomocníkem.

Kristus Pán řekl svatému Františkovi: „Oprav dům můj, který se rozpadává.“ Svatý František rozuměl napřed těm slovům doslovně a opravil zpustlý kostelík svatého Damiana. Hlubší smysl slov Spasitelových poznal papež Innocenc III., když uviděl ve snách Chudáčka assiského, jak podepřel svými bedry kymácející se basiliku lateránskou, to jest církev svatou.

Imy kněží vidíme okolo sebe káceti se věčné hodnoty, duchovní poklady, drahocenné kulturní statky lidstva (víru, mravnost, rodinu, školu...), spásu duší nesmrtelných. Také nám praví Kristus Pán: „Oprav rozpadávající se dům můj,“ zachraňuj duše nesmrtelné tak horlivě, jak svatý František.

Serafínský světec putoval s místa na místo mezi lidmi s láskou dobrého Pastýře, vyhledával všechny, bohaté, chudé, učené, prosté,

studenty, kupce, rolníky, dělníky... Zbožné panny rozohňoval k životu Bohu zasvěcenému, otrásal svědomím lupičů a lidí úplně zchátralých. Žár lásky k Bohu a k duším pudil ho za moře, aby tam nevěřícím Turkům hlásal pravdu a spásu Boží a aby za něi mučednickou smrt podstoupil. Proti hříchu mluvil slovy tak vážnými a pravdy věčné hlásal tak důrazně, že ho přirovnávali svatému Janu Křtiteli. Zesměšňován, tupen, posmíván, pronásledován putoval krajinami tento „hlasatel Velikého Krále“, ke konci života svého skoro úplně osleplý. I když viděl bídu hříchu a když srdce jeho plakalo nad nesmírnou zlobou lidí, přece nikdy nezmalomyslněl, nikdy ho neopustila radostná veselost až do smrti, již pozdravil jako svou sestru.

Býti jako terciář učedníkem takového muže jest pro kněze naší doby veliká milost a veliké dobrodiní. Tisíce duší potřebují naší péče pastýřské, od vzdělanců počínajíc až k těm nejubožejším ve společnosti lidské. S neúnavnou horlivostí musí se kněz stavěti proti těm četným nepřátelům, kteří nejrozmanitějším a nejvychytralejším způsobem usilují o zkázu nesmrtelných duší jeho svěřenců. Kněz musí jak

svatý František všechno obětovati, všechny síly nasazovati, aby chybuující, klesající, pokleslé, zbloudilé zadržel, zachránil.

Kněz terciář zachovává vždy, i při přetěžké pastorači, radostný optimismus. Vždyť ví, že pravda Boží *musí* konečně zvítěziti. Proto s radostným srdcem pracuje. Nehubuje, nehaní a nekritisuje církevních osob a zřízení. Církev svatá jest mu milou matkou, zná její lásku, její krásu, její sílu, v radostné oddanosti a obětavosti žije a umírá za ten nejvznešenější cíl: vésti duše k nevysychajícím, jasným a čistým pramenům Boží pravdy, Boží milosti a k věčné spáse.

V této práci svaté jest mu vydatným pomocníkem Třetí řád. Jestliže si kněz dobře vychová Třetí řád a účelně si jej vede, získá v něm obětavého pomocníka ke všem svým podnikáním pro záchranu duší. Třetí řád bude pracovati v jeho intencích dobrým *příkladem, modlitbou, častým přijímáním svatých svátostí, denní návštěvou mše svaté, ve spolcích, charitativně atd.*

NADE VŠECKO JEST TŘEBA LÁSKY

K záchraně nesmrtelných duší jest také třeba nade všechno lásky. Odstavec 9. II. řehole ter-

ciářské praví: „Ať terciáři pečlivě osvědčují přívětivou lásku jak mezi sebou, tak i k nečlenům. Kde jen mohou, ať všude rozepře urovnávají.“

Jak nesmírný význam má tento předpis řehole pro kněze! *Lásky jest knězi třeba, lásky k nesmrtelným duším!*

Opět jest mu svatý František překrásným vzorem. Byl vždy velmi trpělivým a mírným ke všem lidem, i k největším hříšníkům, aby jim ulehčil návrat k Bohu. Dal rozkaz: „Každý, kdo přijde k Menším bratřím, přítel či nepřítel, zloděj či lupič, ať je v dobrotě přijat.“

Naučme se my kněží terciáři od svatého Františka býti milosrdnými hříšníkům. Právě proto, že známe hlouběji podstatu a neštěstí hříchu, užívejme všech prostředků k záchraně duší. Nejúčinnější prostředek jest láska. Jenom toho získáme pro dobré, jehož důvěru získáme. Terciářská řehole tak pěkně to vystihuje slovy: „*Přívětivou lásku* mějte mezi sebou i k jiným.“ Nositi terciářský šat svatého Františka a býti k lidem tvrdým — jest oheň a voda.

Lásky, trpělivosti a moudrosti jest třeba knězi, když hájí nezrušitelné zásady mravní o zneužívání a znesvěcování stavu manželského.

Ve zpovědnici nikdy sice nesmí jednati proti pravdě a proti přikázání Božímu, ale *ve způsobu* nesmí býti strohým, musí míti porozumění pro obtíže a nesmí požadovati více, než smí podle povinnosti a podle svědomí. Mnohý, kdo chce nyní křesťansky v manželství žíti, musí přinášeti heroické oběti.

Terciářská řehole *II. 8.* praví: „Ať terciáři podporují zbožné podniky a všecko dobré.“

Jak všichni terciáři, tak i kněz terciář musí sledovati a podporovati čtená díla karity, která nynější doba vytvořila, péči o chudé, o sirotky, o nemocné, o hospodářsky slabé, ohrožené a zpustlé. Vlažní katolíci často se nechávají získati pro horlivější život náboženský almužnou a dobročinností.

Předpisterciářské řehole *II. 12.* praví: „Každý člen přispívej podle poměru svého jmění něčím do společné pokladny, z níž budete podporováni různí členové, zvláště nemocní, nebo má býti dáno pro kostel, aby služby Boží mohly býti důstojným způsobem konány.“

Opět jest tu překrásným vzorem svatý František. Třebas se mu často dostávalo nevděku, nepřestal udíleti almužny a káral své bratry, jestliže neukazovali dosti ochoty při podělo-

vání nuzných. Ikdyž jest kněz někdy oklamán, přece má mítí srdce i ruku otevřenou pro chudobu a nouzi. Lépe jest býti oklamán než jednou odmítnouti potřebného, podpory zasluhujícího.

Lásku třeba mítí k dítkám, zvláště nyní za velmi těžkých poměrů ve škole. Když se knězi podaří získati školní mládež pro častější svaté přijímání, bude poměr mezi dítkami a knězem důvěrnějším a práce ve škole bude lehčí a úspěšnější.

Lásku třeba mítí k nemocným. Řehole doporučuje nemocné terciářům předpisem *II. 13.*: „Nemocné členy mají představení navštěvovati, buď sami neb ať se postarají, by někdo jiný služby lásky jim prokazoval. Je-li nemoc povážlivá, mají nemocné napomínati a pohnouti, aby záhy se postarali o spásu své duše.“

Tím více bude kněz terciář milovati nemocné. Za nynější doby často se stává knězi, že bývá volán k nemocným buď pozdě nebo vůbec nebývá zavolán. Jest velikým dobrodiním pro kněze, má-li ve farnosti hodně terciářů. Ti jsou povinni kněze upozorniti na nemocné, nemocné na zaopatření připraviti a podle možnosti chudobné nemocné ošetřiti.

Zase jest svatý František knězi překrásným vzorem. Měl od přirozenosti hrozný odpor k lidem nemocným, zvláště k malomocným. Přemohl se, políbil malomocného, a od té doby s obdivuhodnou láskou ošetřoval právě malomocné a morem stížené.

Když kněz musí u lože nemocných viděti a prožiti leccos odporného, vzpomínka na svatého Františka zachová ho horlivým a veselým.

V sociálních poměrech bude míti kněz terciář porozumění pro potřeby sociální podle příkladu svatého Františka a jeho velikého následovníka papeže Lva XIII. I to má řehole terciářská na paměti předpisem *II. 9.*: „Ať ke všem osvědčují přívětivou lásku a kde mohou, ať se vynasnažují urovnávat všude rozepře.“ Všechny ty četné tisíce terciářů na celém světě, mezi nimi četní kněží, nosí týž terciářský šat a vzhlížejí k témuž světcí Františkovi jako svému ideálu. Všichni jsou fratres minores, opravdový svazek lásky bratrské má je pojití. Pravý duch terciářský jest živel v míru v nejkrásnějším a nejpravdivějším smyslu slova. Kde ten vládne, tam tvoří se svaté svazky mezi národy.

Potřeba vnitřního života duchovního. Aby

terciáři věrně a vytrvale žili životem terciářským a pracovali úspěšně také na spáse svých bližních, jest potřebí, i když ve světě žijí, aby nezesvětštili, aby žijíce ve světě přece žili *vnitřním životem duchovním*.

Toho chce dosáhnouti terciářská řehole tím, že předpisuje terciářům řeholní modlitbu, kterou sice jest možno pomodlití se najednou, ale účelnějším jest, když si ji terciář rozdělí na celý den.

Pro uchránění se zevšednění předpisuje dále řehole terciářům ve *II. 10. opatrnost v řeči*. „Přisahati nemají nikdy, leč jen v případě nutném. Oplzlých řečí i dvojsmyslných a kluzkých žertů ať se všemožně chrání. Na večer nechť zpytují své svědomí, zdali snad něčeho takového nebyli se lehkovážně dopustili; stalo-li se tak, nechť chybu kajícíností napraví.“

Zpytování svědomí každý večer jest rovněž důležitým prostředkem pro vnitřní duchovní život, pro snahu se zdokonalovat.

Rovněž jest velmi důležitým odstavcem *II. 11.*: „Ti, jimž to obtíže nečiní, buďte *denně* přítomni *mši svaté*. K *měsíčnímu shromáždění* ať se dostavují.“

Abychom tomuto předpisu správně rozuměli, třeba si uvědomiti, že terciáři jsou sloučeni v opravdovou obec církevního řádu. Tak jak v řádech klášterních se řeholníci každý den shromažďují na konventní mši svaté a každý týden do kapituly (kde vyznávají svá pochybení proti řádovým předpisům a dostávají od představeného přiměřené pokání), tak se mají také členové terciářské obce denně shromažďovati na mši svaté a účastniti se měsíčního shromáždění, aby byli povzbuzováni ku věrnosti v řeholi a aby přijali pokání za přestupky proti ní. Mše svatá jest nevyčerpatelný zdroj milostí a posily pro všechny potřeby duchovního života. Měsíční shromáždění má zase prohlubovati znalost Třetího řádu a lásku k němu a povzbuzovati k stále větší horlivosti a vytrvalosti.

Také předpis řehole *II. 14.* napomáhá k horlivosti a vytrvalosti ve vnitřním životě terciářském: „Ku pohřbu zemřelého úda ať se členové dostaví; ať se společně modlí k Matce Boží svatý růženec (podle svatého Dominika) na pomoc a nebeskou útěchu zemřelého. Mimo to ať kněží při mši svaté a světští členové svatým přijímáním milosrdně a ochotně prosí za věčné

odpočinutí zemřelého." Tím se vzbuzuje v terciářích stálé pamatování na vlastní smrt a na vlastní věčnost i živí se vzájemná láska mezi terciáři.

I pro kněze terciáře jest tento předpis řehole terciářské velikým dobrodiním.

Nikdo nebývá po smrti tak brzy zapomenut jako kněz. Ale kněz terciář nebude zapomenut. Celý trojí řád svatého Františka, tedy miliony bratří a sester milujících Boha pamatují každý den na jeho duši ve mši svaté, v hodinkách, při měsíčním shromáždění a v různých pobožnostech.

Více než laikům terciářům jest potřebí knězi, aby se uchránil zesvětštění, aby nežil jen pro venek, aby si zachoval živý duchovní život vnitřní. Nynější duchovní správa zaměstnává kněze tolika pracemi a povinnostmi ve zpovědnici, na kazatelně, ve škole, u nemocných, ve spolicích, v kanceláři atd., že mu sotva stačí chvíle pro vlastní život duchovní.

Jak se má přičiňovati, aby při všem tom přece neustále pracoval na svém vnitřním duchovním životě, na svém zdokonalování, zase jest mu svatý František vzorem a pravidla Třetího řádu jsou mu oporou.

Svatý František uchyloval se ze hluku světa a ze svých prací pro spásu duší do samoty „Carceri“ a na horu Alverno, aby se osvěžil a zachoval ve vnitřním životě duchovním.

Proto také kněz terciář má porozumění pro dobu a místo duchovního oddechu — *pro exercicie*, exercicie jsou mu vážným a milým zvykem životním. — Každý den ušetří si z času denního drahocenný čas pro rozjímání, pro duchovní čtení (třeba jen kratičké), pro zpytování svědomí. Zpytování svědomí, zejména partikulární, označují učitelé duchovního života jako teploměr duchovního pokroku. Proto jest pro kněze terciáře velmi spasitelným, že ho sv. profese k tomuto úkonu na celý život zavazuje. Terciářský opasek a škapulíř upomínají ho na upřímné smýšlení kající, které duši jeho proniká zvláště při pravidelném konání svaté zpovědi.

Vzpomínka na sv. Františka, jak velice si vážil mše sv., a předpis terciářské řehole, aby terciáři pokud možno každý den bývali na mši sv., ho povzbuzuje, aby konal po každé dobrou přípravu na mši sv., aby velmi zbožně mši sv. sloužil a aby konal dobré díkůčinění po mši sv. Vzpomínka na sv. Františka, jak vroucně milo-

val nejsvětější Svátost oltární a ji všude, kam zavítal, pokorně navštěvoval, ho povzbuzuje, aby rád a pilně navštěvoval božského Spasitele ve svatostánku i mimo dobu služeb Božích.

Svatý František byl nadšeným ctitelem *neposkvrněné Matky Boží*. I kněz terciář ho v tom následuje. Ani jeden den neopomene modlitby svatého růžence!

UVAŽ TO, MILÝ SPOLUBRATŘE!

Když všechno toto, co bylo doposud uvedeno, klidně rozmyslíš, musíš uznati, že řehole Třetího řádu jest opravdu uměleckým dílem, že zrovna nutí terciáře — kněze i laiky — mírným násilím na cestu ctnosti a dokonalosti. Dobře řekl papež Pius X. sv. paměti: „Žádná jiná instituce nevládne tak účinnými prostředky, aby tvořila elitní křesťany, jak Třetí řád svatého Františka.“

Nad portálem kláštera řeholnic sv. Františka — klarisek — v Bordeaux jest nápis: „Zde se učí umírání.“ Nad portálem profese terciářské jest nápis, který slibuje život věčný a vede jistou cestou k němu: „A já, budeš-li to zachovávat, připovídám ti život věčný.“ Může býti slibu lákavějšího, lepšího, prospěšnějšího?

TŘETÍ DÍL TERCÍÁŘSKÉ ŘEHOLE

Třetí díl terciářské řehole obsahuje organizaci řádu. Pojednává o představenstvu jednotlivých obcí terciářských, o duchovním vůdci obcí, o přestupování řehole a o dispensování od předpisů řeholních.

Odstavec 1. „Úřady se odevzdávají vždy u přítomnosti údů ke shromáždění svolaných. Trvají tři roky. Svěří-li se někomu nějaký úřad, nemá se bez příčiny ani zpěčovati jej přijati ani nemá ho nedbale zastávati.“

Odstavec 2. „Visitátor ať pilně přihlíží, zda řeholní předpisy se náležitě plní. Proto má každoročně, podle potřeby i častěji, podle možnosti sídla rozličných shromáždění navštívit, schůzi konati a na tom trvati, aby se k němu všichni představení a členové dostavili. Udělí-li visitátor někomu, kdo zastává nějaký úřad, napomenutí neb i přísný rozkaz, udělí-li některému členu spasitelné pokání, má každý všecko pokorně přijati a nevzpíratí se chyby odčinit.“

Odstavec 3. „Visitátoři mají býti bráni z Prvního řádu svatého Františka nebo ze Třetího

řeholního řádu (v klášteře žijících), jež kustodové nebo kvardiánové jmenují, když byli o to požádáni. Úřad visitátora zakazuje se mužům, kteří nejsou kněžími."

Odstavec 4. „Neposlušní a vůbec škodliví členové buďte po druhé a po třetí upamatováni na své povinnosti a nenapravitelní buďte z řádu vyloučení."

Odstavec 5. „Přestoupil-li někdo tyto předpisy řeholní, věz, že se proto žádného hříchu nedopouští, leda u věcech, jež se také nařizují příkázáním Božím a církevním."

Odstavec 6. „Nemůže-li některý člen zachovávat z důležité a spravedlivé příčiny některé předpisy této řehole, jest dovoleno dáti mu v té věci prominutí, po případě uložití mu něco jiného. K tomu dáváme právo a plnou moc řádným představeným jak Prvního, tak Třetího řádu svatého Františka jakož i visitátorům."

Každá obec terciářská tvoří samostatné těleso a nemůže trvat *bez představených*. Kolik jich má býti, ponechává řehole na vůli.

Kněžské obce terciářské doplnily si předpisy řeholní ještě speciálními stanovami podle potřeby života kněžského. Stanovy kněžské

obce terciářské pro arcidiecési olomouckou uveřejňujeme na konci tohoto spisku. Terciářská obec jest *náboženský* útvar. Proto se musí úzce přičleňovati k církvi svaté. To se děje duchovním vedením.

Odstavcem o *dispensich* projevuje se moudrá mírnost a zkušenost s lidmi. Za okolností může býti velmi těžkým, ba skoro nemožným zachovávatí některý předpis terciářský. Aby se nikdo nemusel obávat nepokoje svědomí neb aby se nedal pro ty obtíže zdržeti od vstupu do Třetího řádu, mohou oprávnění představení řádoví (nikoliv zpovědníci) dispensovati od jednotlivých příkazů řeholních anebo je proměňovati v jiné dobré skutky.

VÝSADY

Aby kněz terciář co nejvíce se přiblížil k velikému a nejpotřebnějšímu ideálu: státí se svatým a dokonalým přispěním Třetího řádu sv. Františka, k tomu jsou také doporučujícími prostředky četné výsady a odpustky, které skýtá Třetí řád.

Kněz terciář stojí pod zvláštní *ochranou miláčka Božího svatého Františka* a dostává se mu účinné jeho přímlyvy.

Veliký počet svatých a blahoslavených dítek svatého Františka ze všech jeho tří řádů považuje kněze terciáře za svého bratra, miluje ho, ochraňuje ho a přimlouvá se za něho jako za svého milého bratra.

Jak už bylo řečeno, udělil Pius X. Třetímu řádu *spoluúčast na milostech a zásluhách Prvního a Druhého řádu* (5. května 1909).

Jest asi 16 tisíc františkánů, 10 tisíc kapucínů, jsou minoriti a klarisky, jsou četné klášterní kongregace mužských a ženských terciářů, terciářů ve světě žijících jsou asi tři miliony. Nuže, spočítej ty tisíce a tisíce mší svatých, které jsou denně slouženy v řádových kostelích na celém světě; ty statisíce mší svatých, na nichžto bývají den jak den členové tří řádů; ty statisíce svatých přijímání, která denně přijímají. Spočítej dobré skutky řádových členů, které konají v duchovní správě, ve škole, v misiích, v nemocnicích, v sirotčincích atd. Spočítej ty dobré skutky, které konají terciáři ve světě, jejich stavovské práce v dílnách, v domácnostech, v úřadech, na poli atd. Ano, mnozí členové ze všech tří řádů podstupují v misiích i mučednickou smrt.

Na tom všem bereš jako terciář podíl, tak

jak každý úd našeho těla bere podíl na pokrmu žaludku a na krvi srdce.

Následkem této duchovní spoluúčasti řine každý den do duše kněze terciáře proud nespočetných milostí, které mu ulehčují konání kněžských povinností a stálé vystupování k vrcholu dokonalosti.

Papež Lev XIII. *zasvětil slavně Třetí řád Božskému Srdci Páně*. Proto kněz terciář požívá větší lásky tohoto nejsvětějšího Srdce než jiní a vylévají se hojněji z tohoto Srdce převzácné milosti na něho a na celou jeho duchovní správu.

Serafínský řád stojí pod *zvláštní ochranou Marie Panny* bez poskvrny hříchu dědičného počaté, protože synové sv. Františka úspěšně obhájili tuto vznešenou její přednost a přispěli, že bylo neposkvrněné početí prohlášeno článkem svaté víry. Kněz terciář jest tedy vyvoleným dítkem, miláčkem a chráněncem Matky Boží bez poskvrny hříchu počaté a těší se z účinné její pomoci více než neterciáři.

Kněz terciář má třikrát do téhodne *osobní oltářní výsadu*, nemá-li ji už z jiného důvodu. Tutéž výsadu má po každé, když slouží mši svatou za zemřelého terciáře.

Ve Třetím řádě udílí se do roka *34krát generální absoluce*. Jest to požehnání církve svaté s plnomocnými odpustky. Církev svatá jest milá snoubenka Kristova a Jeho zastupitelka, proto její žehnání jest velmi blahodárné pro každého i pro kněze. Nemá-li kněz terciář příležitosti, aby dostal generální absoluci, získává ji vždy, kdykoliv ji udílí shromážděným terciářům.

Jestliže kněz terciář jest ředitelem terciářské obce, má také výsadu opatřovati církevním svěcením krucifixy odpustky křížové cesty.

ODPUSTKY

Přečetné jsou odpustky, jimiž papežové obdařili Třetí řád. Jsou prakticky uspořádány v sešítku „Zlatý poklad Třetího řádu — odpustky“ pro celý rok, aby jich mohl terciář snadně využítkovati. Sešítek možno dostati u administrace „Serafínských květů“ v klášteře OO. kapucínů v Olomouci.

a) Plnomocné odpustky v den obláčky a profese; b) plnomocné odpustky o 134 svátcích v roce; c) 34krát generální absoluce s plnomocnými odpustky o 34 svátcích; d) papežské požehnání s plnomocnými odpustky dvakrát

v roce; e) plnomocné odpustky jednou v měsíci v libovolný den; f) plnomocné odpustky při měsíčním shromáždění; g) druhého srpna odpustky porciunkulové ve všech kostelích a kaplích, kde jest zřízen Třetí řád, a není-li takového kostela a kaple, tedy ve farním kostele; h) po každé, když se pomodlíš růženec o sedmi radostech Panny Marie a k tomu ještě Otčenáš a Zdrávas na úmysl svatého Otce; i) kdykoliv se pomodlíš šestkrát Otčenáš, Zdrávas a Sláva Otci za blaho církve svaté, získáváš odpustky, které se získávají návštěvou štací v Římě, v Porciunkuli, na svatých místech v Jerusalemě a v kostele sv. apoštola Jakuba v Kompostelle. Plnomocné odpustky získáváš jenom jednou za den, ale neplnomocné po každé, když se pomodlíš těch šest Otčenášů atd.; k) odpustky římských štací o dnech k tomu určených; l) plnomocné odpustky v hodině smrti.

Proč udělili papežové Třetímu řádu tak bohaté odpustky a výsady? Jednak chtěli tím ukázati, jak vysoko cení Třetí řád, jednak mají tyto štědré odpustky a milosti býti lakadlem, aby hodně mnoho dobrých, snaživých křesťanů, laiků a kněží, bylo přiváběno do Třetího

řádu, a aby terciáři za to dobrodiní tím usilovněji rostli ve ctnostech a dospěli k vysokému stupni blaženosti nebeské. Třetí řád jest stálým napomenutím Ježíše Krista pro všechny: „Shromažďujte si poklady pro nebe, kterých ani rez a mol nemohou zkaziti ani zloději ukrásti.“

Církev sv. praví o sv. Františkovi v Missale romanum: „František *chudobný* a pokorný — do nebe vchází *bohatý*.“ To si může zasloužit také kněz terciář. Ve Třetím řádě může si nashromáždití nesmírné bohatství ctností, zásluh dobrých skutků, odpustků, rozmnožení milosti posvěcující a pomáhající a může velmi vydatně pomáhati duším v očistci.

Nyní rozumíme, proč dostal svatý František od Ježíše Krista ve zvláštním zjevení přislíbení: „Františku, žádný věrný člen tvého řádu nezahyne.“ Nezahyne pro nesčetné milosti, výhody a výsady, jichžto se mu v řádě dostává!

MILOSTI A UŽITKY, KTERÉ SKÝTÁ TŘETÍ ŘÁD PRO DUCHOVNÍ SPRÁVU

Terciáři sbližují lid s knězem. Za dnešní doby odcizuje se lid knězi vinou kněží odpadlíkův. Terciáři stojí věrně při knězi, zastávají se jeho vážnosti a jsou ho vždycky ochotně poslušní. Kněz má v terciářích nejlepší pomocníky, když provádí své plány a podniky pro blaho farnosti. Terciáři nebyli by dobrými dítkami svatého Františka, kdyby se nevyznamenávali příchylností a vážností ke svým kněžím.

Terciáři jsou horlivými návštěvníky služeb Božích, kázání i stolu Páně.

Pečují o čistotu a ozdobu farního kostela a o důstojné slavení služeb Božích. Opatřují kostel krásnými rouchy bohoslužebnými, uměleckými sochami a obrazy, světlem, intencemi atd.

Přispívají štědře *na církevní účely*: na misie, na katolické školy, na katolický tisk, na sirotčince atd.

Úspěšně působí apoštolátem svého dobrého příkladu. Vždy jednají jako řádní katolíci, čím nem vyznávají křesťanství, nedávají se másti

módou, střeží se nemravného oděvu, tanců, sportů...

Velikou starost působí knězi v duchovní správě různé spolky. Jsou někde hodně zesvětštělé, málo v nich ducha a života vytrvale náboženského. Hodně tu pomáhají exercície a misie. Ale po krátké době mizívá jejich účinek. Třetí řád jest prostředek, kterým jest možno *trvale* udržeti ovoce exercicií a lidových misí a zachovati provždy ve farnosti mravnost, svaté náboženství, život uvědoměle katolický v každém směru. Je-li ve farnosti hodně rozšířen Třetí řád, proniknou jeho členové do všech spolků a prokvasí jeho členy duchem opravdového katolického smýšlení, cítění a života.

Pomocí Třetího řádu může kněz rozvíjeti ve farnosti organisovanou úspěšnou činnost *karitativní a sociální*.

Zvláště jeden nesmírně blahodárny užitek Třetího řádu třeba zdůrazniti.

Arcibiskup Dionysius Schuler řekl v roce 1913 na terciářském sjezdě v Kolíně: „Mnoho dobrého a krásného bylo tu řečeno o sociálním a karitativním působení Třetího řádu, ale jedno nebylo ještě dostatečně zdůrazněno. Já to

označují jako hlavní zásluhu Třetího řádu, totiž: Třetí řád *odstranil smrtelný hřích!*“ Ať se terciářům vyčítají různé slabosti a nedokonalosti, to směle můžeme říci: dobrý terciář a smrtelný hřích nedají se myslet. A k tomu přece směřuje veškerá činnost kněžská v duchovní správě: odstranění u svěřeného lidu smrtelný hřích. Protože Třetí řád poskytuje svým členům celou řadu jednoduchých, ale velmi účinných prostředků, aby se uvarovali smrtelných hříchů a věrně zachovávali příkázání Boží, měl by se ho každý kněz s největší radostí uchopiti a získati pro svůj lid Třetím řádem to jedno potřebné: aby žil stále v milosti posvěcující.

Neméně požehnaně a blahodárně působí terciáři ve farnosti *modlitbou*. Velké požehnání svolává každý den na farnost 12 terciářských Otčenášů, které se modlí velký počet členů Třetího řádu, protože to není modlitba soukromá, nýbrž modlitba církve svaté.

Když Izraělští bojovali s pohanským králem Amalekem, Mojžíš klečel na hoře a rozprostíral ruce své k modlitbě za ně. Když mu únavou ruce klesaly, vítězil Amalek. Tu se postavili vedle Mojžíše dva muži a podpírali jeho ruce

při modlitbě tak dlouho, až Josue na hlavu porazil vojsko nepřátelské.

Takovým modlícím se Mojžíšem jest ve farnosti Třetí řád. Terciáři často obětují svou řeholní modlitbu, mši svatou, svaté přijímání, různé pobožnosti za své kněze a na jejich úmysl. Tím prospívají farnosti víc než misie.

Pro rodiny ve farnosti má Třetí řád předůležitý význam. Do rodiny, kde otec, matka, synové, dcery a služební jsou terciáři, nepronikne zhoubný jed náboženské vlažnosti, netečnosti a nemravnosti. Proto by měl každý kněz usilovati, aby získal co nejvíce rodin do Třetího řádu. V terciářských rodinách by vyrůstali také dobří kněží.

V nynější době jest v každé farnosti nejdůležitější potřebou *záchrana mládeže* pro křesťanskou víru a mravnost. Papež Pius XI. doporučuje jako nejlepší prostředek pro tuto záchranu uvést mládež do Třetího řádu. Ano, doporučuje pro mládež, která nedospěla ještě věku 14 let a proto nemůže býti přijata do Třetího řádu, bratrstvo opaskové, aby tak dívky již od útlého mládí pronikány byly duchem svatého Františka. Kdo by čekal, až budou dívky 14 let staré nebo starší, a potom je chtěl

získávati pro Třetí řád, to by bylo již pozdě. Msgr Gibier, biskup ve Versailles, praví: „Musíme již mezi dítkami tvořiti elitu, chceme-li zachrániti francouzský lid.“ Čím dál větší jest počet vychovatelů, kteří pokládají podstatný základ k výchově za položený a dokončený již v letech před dobou školní. Proto se v literatuře množí spisy, které pojednávají o exerciciích pro dítky, o výchově dítek pro katolickou akci. To všechno důtklivě volá knězi: Neodkládej s Třetím řádem! Třetího řádu jest mládeži co nejspíše třeba, každého opožděného dne jest škoda!

Ale to všechno se dokáže jenom tehdy, vstoupí-li kněz sám do Třetího řádu, zamiluje-li si Třetí řád celým srdcem, rozšíří-li Třetí řád mezi svůj lid a povede-li terciářskou obec horlivě.

NÁMITKA

„Mám ke svým mnohým spolkům a ke své četné práci přidati si ještě nové břímě — Třetí řád?“ úzkostlivě namítá mnoho kněží. Na to odpovídá František Sasse: „Není-liž pravda, pro auto jest motor těžkým břemenem. Ale co by bylo auto bez motoru? Třetí řád má býti

ve tvé farnosti motorem, má do tvých jiných spolků vnášeti život a hybnost. Má zabraňovati zhoubnému zesvětštění. Má o to pečovati, aby se členové spolků dostavovali každý měsíc ke stolu Páně. Má jako zdravá krev pronikatí celou farnost, zlému brániti, dobré podporovati."

Tento úkol Třetí řád skutečně plní. Biskup Willard z Antun praví: „Třetí řád je duší spolků ve farnosti. Jest mnoho Mariánských družin, ale Třetí řád jde dál a hlouběji. Tím, že zavazuje ku věrnému zachovávání příkázání Božích, jest výborným prostředkem k osobnímu posvěcení a jest oživující a záchrannou silou pro spolky."

Svatý farář arský Vianney pronesl ze své bohaté zkušenosti výrok: „Třetí řád svatého Františka způsobí mravní vzkříšení farností a bude zřízením, které vede víc než každé jiné ku pravé svatosti."

Nyní porozumíme vroucímu přání papeže Benedikta XV.: „Četné spolky mládeže, dělnictva, mužů a žen měly by se připojiti ke Třetímu řádu."

Jestliže zavedeš Třetí řád do všech stavů, bude požehnaně působiti ve tvé farnosti. *Man-*

želka terciářka bude pečovati o křesťansky spořádané poměry v domácnosti; *muž terciář* bude ve veřejnosti zastávati katolické zásady; *služebný terciář* bude svědomitým konáním svých stavovských povinností a křesťanským životem stavěti na oči svým pánům příklad a užitek živého křesťanství; *vychovatelé terciáři* budou vzorně katolicky ušlechťovati mládež; *kroj a odiváni se žen* budou cudnými a slušnými. *Zábavy a veselosti* nebudou překročovati meze křesťanské mravnosti; *mládež* bude vyrůstatí v čistotě; slovem — Třetí řád opatří ti ideální farnost.

Jistě se na tvé farnosti osvědčí pravdivost slov papeže Lva XIII.: „Já mám nejvnitřnější přesvědčení, že skrze Třetí řád a skrze ducha svatého Františka zachráníme svět!“ Pro duchovního správce jest jeho svět — jeho farnost.

Tento skvělý výsledek jest hoden námahy knězovy. A aby ti byla ulehčena, můžeš si opatřiti v klášteře OO. kapucínů v Olomouci četné, podrobně vypracované promluvy pro měsíční shromáždění svých terciářů.

„DOBRÝ STROM DOBRÉ OVOCE NESE“

Jest velká řada papežů, biskupů a kněží, kteří se ve Třetím řádě posvětili a Třetím řádem posvětili duše Bohem jim svěřené. Uvedeme aspoň některé ze slavné řady těch, které církev sv. povýšila na oltáře.

Sv. Ivo, farář z Treder a Louannez v Bretani. Byl vyhlášeným právníkem a „advokátem chudých“. Jako farář pracoval usilovně na spáse svých farníků. Miloval velice chudé. Všeobecně ho nazývali ochráncem a otcem chudých. Láska k chudobě přivedla ho do Třetího řádu. Miloval Třetí řád a svědomitě zachovával jeho předpisy, zejména o modlitbě, rozjímání a umrtvování. Heslem jeho bylo: „Každý křesťan a zvláště kněz musí býti živým odleskem Kristovým.“ Zemřel v 50. roce svého života dne 19. května 1303. Klement VI. prohlásil ho r. 1347 za svatého.

V Plessig les Tours zemřel v r. 1507 *sv. František z Pauly*. Byl věrným následovníkem sv. Františka Seraf. zvláště v lásce k chudobě. Když mu král francouzský Ludvík XI. v těžké své nemoci nabídl darem zlatou sošku Panny

Marie v ceně 100.000 franků, odpověděl mu: „Králi, já neuctívám zlato a stříbro, nýbrž jen Matku Boží. K tomu mně stačí papírový obrázek Panny Marie.“

Sv. Vincenc z Paula († 1660) následoval sv. Františka zejména v účinné lásce k bližnímu. Sam protestantský spisovatel praví, že se mu ve skutcích lásky k bližnímu nikdo nevyrovná.

Sv. František Sal. († 1622) jest světec, jemuž obdivuje se svět pro jeho mírnost a laskavost. Je také synem a následovníkem serafínského otce Františka. Uvádíme předsevzetí z jeho spisů: „Chci býti vždy přítomen měsíčním shromážděním terciářským.“

Sv. Jan Křt. de Rossi, kanovník u Panny Marie v Římě (1698—1764). Byl zářivým příkladem všemu kněžstvu i ctnostmi i učeností. Byl věrným následovníkem sv. Františka v prostém způsobu života. Oděv jeho byl prostinký, úzkostlivě se varoval i stínu marnivosti. Ani okamžiku času nepromarnil. Obdivuhodnou byla zbožnost jeho při sloužení mše sv. Nejvíce času věnoval zpovídání lidí chudých a zanedbaných. Usiloval jejich duše zachrániti pro nebe. Zemřel po dlouhé nemoci 23. května

1764. Papež Lev XIII. prohlásil ho svatým 8. prosince 1881.

Blahosl. Josef Oriol, farář v Barceloně ve Španělsku (1650—1702). Žil životem přísným a svatým. Horlivě se přičiňoval o spásu svých svěřenců. Dostalo se mu pro zbožný život terciářský hojně potupy a pronásledování od lidu i od kněží. Zemřel 22. března 1702. Papež Pius VII. prohlásil ho za blahoslaveného 5. září 1806.

Blahosl. Jan Sarkander, farář v Holešově, mučedník zpovědního tajemství (1576—1620). Za sv. katolickou víru podstoupil smrt mučednickou skutkem podle příkladu sv. Františka, který ji podstoupil aspoň touhou. Velice miloval nejsv. Svátost oltářní. Jest vzorem horlivých správců duchovních a mužem velikých ctností. Zemřel 17. března 1620. Papež Pius XI. prohlásil ho blahoslaveným 11. září 1859.

Věru jest chloubou a radostí nás kněží terciářů, že tento slavný světec a mučedník naší vlasti byl terciářem! Neměli by ho všichni naši kněží následovati?

Blahosl. Jeronym de Torres, mučedník japonský. Zemřel 3. září 1632, prohlášen blaho-

slaveným 6. července 1867. Horlivě pracoval pro spásu duší svých krajanů. Do Třetího řádu byl přijat od františkána P. Diega a dostal jméno „Jeronym ze sv. kříže“. Byl ponenáhlu upálen na „Svaté hoře“ u Nangasaki.

Mučedníci angličti, prohlášení za blahoslavené papežem Lvem XIII. roku 1886 a za svaté papežem Piem XI. v r. 1929. Mezi nimi jest *Jan Fisher*, kardinál a biskup rochesterský, muž veliké svatosti a učenosti a horlivý terciář. Byl umučen za krále Jindřicha a s ním pět světských kněží terciářů. Za královny Alžběty bylo umučeno 18 světských kněží terciářů.

Blahoslavený Jan z Avity, vyznavač, přímím Magister (1500—1569). Za blahoslavence prohlášen 15. dubna 1894. Nazývá se apoštolem Andalusie. Vynikl jako kazatel, asketický spisovatel a duchovní vůdce duší. Patří k nejzářivějším hvězdám, které osvěcovaly Španělsko v 16. století. K jeho duchovním dítkám patří: svatý Jan z Boha, svatá Terezie, svatý Petr z Alkantary, svatý František z Borgie, Ludvík z Granady. Sv. Ignác byl jeho přítelem. Po 18 let byl od Boha zkoušen mnohými nemocemi, jež snášel trpělivě v duchu sv. Františka.

Ctihodný Vincenc Palloti († 1850). Horlivě následoval sv. Františka v záchraně duší. Dokázal neuvěřitelné věci pro vnitřní i vnější misie svými mužskými a ženskými společnostmi.

Blahoslavený Josef Kottolengo († 1842) následoval svatého Františka hlavně v ošetřování nemocných. Stal se zakladatelem mužské a ženské kongregace.

Svatý Jan Křtitel Vianney, farář z Arsu († 1859). Jest překrásným vzorem pro kněze v duchovní správě naší doby. Když se ho kněží otázali, jak by se dala farnost zreformovati, odpověděl: „Zaveďte v ní Třetí řád a pěstujte jej pečlivě. Brzy shledáte, že bude vaše farnost změněna. Třetí řád jest od Boha vyvolený prostředek, aby obnovil farnosti mravně a nábožensky.“ Jindy řekl: „Rozšíření řádu svatého Františka jest v úradcích Boží moudrosti určeno ke spáse občanské a náboženské společnosti.“

Slavný kněz Abbé Segur († 1881), jeden z nejlepších apologetů a spisovatelů Francie, velmi se přičiňoval o rozšíření Třetího řádu. Prohlásil: „Na Třetím řádě spočívá naděje celého světa. Jak šťastné poměry by se z nynějších zmatků vyvinuly, kdyby se všude uplatnil

a rozšířil Třetí rád se svým programem, totiž prohloubením náboženského života, sjednocením všech šlechtných duší ku vzájemné podpoře a lásce, světovým názorem se svým věčným cílem."

Blahoslavený Don Bosko († 1888), apoštol opuštěné mládeže, byl dvacet let činným jako horlivý kněz terciář. V Třetím řádě měl předběžnou školu pro založení svého řádu.

Rovněž jiní zakladatelé řádů vycvičili se ve Třetím řádě svatého Františka.

Řád Tovaryšstva Ježíšova založil terciář svatý Ignác z Loyoly;

řád oratoriánů založil terciář sv. Filip z Neri;

řád „Minimů“ založil terciář svatý František z Pauly;

řád Milosrdných sester založili terciáři svatý Vincenc z Paula a svatý Kamil z Lellis;

řád „Passionistů“ založil terciář svatý Pavel z Kříže;

řád „Oblátů“ založil terciář svatý Karel Borrom.;

řád „Navštívení blahoslavené Panny Marie“ založil terciář svatý František Sal.;

řád sv. Voršily založila terciářka sv. Angela z Merici;

řad svaté Brigity založila terciářka svatá Brigita.

Spolky svatého Vincence založil terciář Jan Ozanam.

Serafínské dílo lásky, jež zachránilo již nespočetný počet dítek, založila terciářská obec se svým ředitelem knězem řádu kapucínského Cyprianem Fröhlichem.

Horlivými členy Třetího řádu byli *slavní konvertité angličtí* kardinál Manning a kardinál Newmann.

Terciáři v naší vlasti byli kardinál Bauer, arcibiskup Antonín Cyril Stojan, světicí biskup Wisnar.

V terciářské obci kněžské v arcidiecési olomoucké jest na 70 kněží, mezi nimi také biskup, universitní profesor atd.

PAPEŽI TERCIAŘI

Až do dnešní doby 30 papežů bylo členy Třetího řádu svatého Františka.

Řehoř IX. byl z prvních, který vstoupil do Třetího řádu hned po jeho založení.

Mikuláš III., papež terciář, když po zvolení za papeže odevzdával protektorát nad řády svatého Františka svému synovci, řekl: „Ode-

vzdáváme ti to nejdrahocennější, co máme, odevzdáváme ti radost našeho srdce, zřítel-níci našich očí.“

Papež Martin IV. naporučil, aby byl pocho-ván v terciářském hábitě, a chtěl býti pocho-ván v kostele svatého Františka v Assisi, ale obyvatelé města Perugie, kde zemřel, nedo-volili odvézti jeho těla.

Pius IX. dal se přijati do Třetího řádu na hrobě svatého Františka v Assisi.

Lev XIII. tak se zasloužil o Třetí řád, že se nazývá druhým jeho zakladatelem.

Památná jsou jeho slova: „Kdo se přičiňuje rozšiřovati Třetí řád, ten koná dílo Boží, dílo Ježíše Krista, neboť účel, za nímž svatý Fran-tišek založil Třetí řád, jest: dokonale zacho-vávati svaté evangelium. A poněvadž největší zlo společnosti v tom záleží, že lidé zapomněli na přikázání Boží, uvádí se lid Třetím řádem na pravou cestu.“

A opět: „Třetí řád vychovává pravé voji-ny Ježíše Krista. Třetí řád jest škola, v níž se Boží zápasníci vychovávají. Třetířád jest dílna křesťanského, hrdinského ducha, jehož plnost se nám v terciářské řeholi podává. Z uce-lených jednotlivců, z energických, odhodla-

ných duší tvoří potom Třetí řád silnou bitevní frontu v boji za nejdražší statky. Tyto vyškolené sbory staví do činného života naší doby Třetí řád."

Pius X. byl 44 let terciářem a jako biskup v Mantově byl ředitelem terciářské obce. Vyřkl krásná slova: „Kdyby svatý František nebyl v církvi nic jiného učinil než to, že založil Třetí řád, už to samo by opravňovalo přiřaditi ho k těm mužům, kteří se nejvíce o církve zasloužili." A jindy prohlásil: „V duchu sv. Františka spočívá důkladný, praktický a bezpečný léčivý prostředek pro všechna zla, jimiž dnes trpíme. Vstupujte do Třetího řádu, milení bratří!"

Když už byl papežem, přijal ve slyšení kněze — ředitele terciářské obce z Ragusy a dal mu zvláštní požehnání pro terciáře se slovy: „Žehnám Třetí řád svatého Františka, který mně neobyčejně leží na srdci."

Tak miloval Třetí řád papež — světec!

Papež Benedikt XV. více než 35 let nosil kající roucho Třetího řádu a v r. 1900 dal se zapsati do kněžské obce terciářské v Římě a byl jejím předsedou. Žil prakticky podle řehole Třetího řádu. Úžasná byla jeho činnost

pro mír, pro lidi nouzi trpící, pro všechno dobré. Celý jeho život byl „non sibi soli vivere, sed aliis proficere“, jak praví církev svatá o svatém Františkovi serafínském.

Papež Pius XI. vstoupil do Třetího řádu jako jinoch. V r. 1928 slavil padesátileté jubileum jako terciář. První mši svatou sloužil 21. prosince 1879 už jako terciář. Vždycky se hlásil s hrdostí k tomu, že jest dítkem Třetího řádu.

Od r. 1910, kdy začal bydlet v Římě, účastnil se pravidelně měsíčních shromáždění a ročních exercicií tamější kněžské obce terciářské, jejímž prvním ředitelem byl Mons. Della Chiesa, potomní papež Benedikt XV.

18. října 1921 měli v Miláně kněží terciáři své hlavní shromáždění. Předsedal nový arcibiskup Achilles Ratti. Kardinál se již dříve dal zapsati do kněžské terciářské obce, „aby,“ jak řekl, „vyplnil mezeru, kterou jeho předchůdce zanechal“. „Zapište mne do seznamu jako člena vaší terciářské obce. To mně bude ctí a novým pramenem duchovního požehnání.“

Seminární ředitel dr. J. Chidwik v Dumodte napsal: „Kdo by měli ochotněji slyšeti hlas náměstků Kristových — papežů, než právě ti, skrze něž má býti jeho vůle jiným vštěpována?

Biskupové a kněží jsou jejich jazykem, který oznamuje jejich hlas ovečkám. Biskupové a kněží jsou jejich ruce, které všem jeho dítkám rozdávají jejich dary. Starostlivá péče posledních papežů chce tedy, aby biskupové a kněží byli jejich nejhorlivějšími správci a nástroji pro rozšiřování Třetího řádu."

SLAVNÍ MUŽI TERCIÁŘI

Ze slavných mužů byli terciáři sv. Františka: *Dante Alighieri*, největší katolický básník. V basilice svatého Františka v Assisi jest vyobrazen od malíře Giotto v šatě a opasku Třetího řádu. Terciáři byli: Tasso, Petrarka, Boccacio, Silvio Pelliko, Lopez de Vega, Kalderon, Cinambue, Giotto, Michaelangelo, Raffael, Duprè, Palestrina, Paisiello, Liszt (největší hudebník své doby), Vasko di Gama, Kolumbus, Galvani, Volta, Galilei, Margotti, A. Lullus, Tomáš Morus, Garcia Moreno.

Karel IV., Otec naší vlasti, dal se pochovati v kajícím rouchu Třetího řádu svatého Františka, z čehož lze souditi, že byl terciářem.

STANOVY

Kněžské obce terciářské pod ochranou svatého Františka Serafínského v arcidiecési olomoucké, schválené nejdůstojnějším Ordinariátem podle přípisu arcibiskupské konsistoře ze dne 28. dubna 1925, čís. ord. 425.

„1. Terciářská obec kněžská má sídlo v Olomouci v klášteře důst. OO. kapucínů. Jejím řeholním oltářem jest boční oltář v kapli porciunkulové s obrazem svatého Františka a sochou Božského Srdce Páně. Patronem terciářské obce kněžské jest sv. František Serafínský na vděčnou pamět 700letého jubilea vtisknutí mu svatých ran a jeho svaté smrti.

2. Členy této obce terciářské mohou býti katoličtí kněží terciáři v arcidiecési olomoucké.

3. Účelem terciářské obce kněžské jest: snažiti se žiti horlivým životem kněžským podle ducha svatého Františka a jeho Třetího řádu; horlivě čerpati z milostí a výsad Třetího řádu; vzdělávati se pro účelné a blahodárné řízení terciářských obcí ve farnostech.

4. Řehole pro Třetí řád svatého Františka jest směrodatnou i pro kněžskou obec terciářskou. Aby však její členové byli stále pama-

tování, že mají býti živými větvemi na stromě Třetího řádu a že mají horlivě čerpati z jeho milostí pro svůj duchovní život, zavazují se dobrovolně (nikoliv pod hříchem), že budou dbáti ještě těchto pravidel:

a) Povinné řádné shromáždění pro všechny členy koná se jednou za rok v Olomouci 16. dubna nebo v den blízký 16. dubnu. Mimořádné shromáždění koná se v době a v místě podle udání a ustanovení představenstva kněžské obce terciářské. Při každém shromáždění obnoví členové svatou profesi. Který člen by nemohl pro nemoc anebo z jiné vážné příčiny zúčastniti se v roce žádného shromáždění, ať pošle na konci roku profesní formulí svým jménem podepsanou představenstvu terciářské obce kněžské do Olomouce.

b) Terciářská obec kněžská má představenstvo: ředitele důstojného otce kvardiána OO. kapucínů v Olomouci, zástupce ředitelova, jednatele a pokladníka — vesměs ze členstva obce terciářské.

c) Představenstvo stanoví, jak velký příspěvek mají ročně platiti členové na výlohy kněžské obce terciářské. Nyní stanoven roční příspěvek pěti Kč.

d) Orgánem kněžské obce terciářské jsou časopisy „Serafínské květy“ a česká „Sv. Eucharistie“.

e) Člen pomodliv se Officium divinum přidává antifonu ke cti sv. Františka: „Respice, beate Pater Francisce, de excelso caelorum habitaculo et deprecare pro populo tuo, populo, quem elegisti, ut serviat coram te omni tempore in ministerio sanctuarii Domini.“

f) Člen uzavírá při mši svaté do Memento vivorum živé členy kněžské obce terciářské a do Memento mortuorum členy zemřelé. Po úmrtí kteréhokoliv člena odslouží za něho každý člen jednu mši svatou. Úmrtí člena oznamuje členstvu představenstvo.

g) Člen přečte každý den dvě kapitoly Písma sv., koná duchovní čtení, a to zvláště o životě svatého Františka a o svaté řeholi.

h) Doporučují se členům pobožností františkánské: Sv. cesta křížová a růženec o 7 radostech Neposkvrněné Panny Marie.

Každý člen rád poučuje nečleny o důležitosti a prospěšnosti Třetího řádu pro kněze a terciářské obce kněžské.

Když člen zemře, prosíme vldp. děkana nebo kteréhokoliv kněze, aby tento členský list za-

slal představenstvu terciářské obce kněžské do Olomouce.“

Stanovy tyto jsou tak lehké, že je může každý kněz zachovávat!

Spisek ukončujeme slovy sv. Otce Pia XI. z roku 1928: „Od květu našeho života (to jest od mladosti) uctívali jsme svatého Františka v největší lásce jako patrona a dali jsme si ve zbožné mysli uděliti odznaky jeho Třetího řádu a byli jsme tím přijati za jeho dítky“ !

Tak napsal Pius XI. ve vysokém stáří po přechetných zkušenostech a strastech životních. S radostí a vděčností pohlíží do minulosti, že byl od mladosti ctitelem sv. Františka a že přes 50 let už prožil jako jeho dítko ve Třetím řádě.

Milý spolubratře, až budeš na smrtelné posteli hleděti do svého uplynulého života, jistě se velmi potěšíš pomyšlením, že ses byl věrným dítkem svatého Františka v jeho Třetím řádě ! „Věrný syn jeho řádu nezahyne !“

Kněžská obec terciářská v Olomouci vydala spisy, které velmi prospějí každému knězi a zvláště terciáři:

Ideály svatého Františka od P. Hilarina O. Cap. Jest to z nejkrásnějších knih o sv. Františkovi v nejnovější době, z níž může kněz čerpat poučení a látku pro promluvy terciářské a pro kázání vůbec.

Katechismus Třetího řádu podává srozumitelné a přehledné poučení o terciářské řeholi.

Noviciát pro čekatele Třetího řádu obsahuje podrobné poučení pro ty, kdo se do Třetího řádu přihlásili. Podle něho mohou kněží nebo novicmistrové snadno vycvičiti novice, jak to řehole předpisuje. Spisek jest vhodným darem pro terciáře na celý jejich život.

Okružní list sv. Otce Pia XI. „Rite expiatis“ o svatém Františkovi k sedmistému výročí jeho smrti.

Spisek „O úctě nejsv. Srdce Páně“ podává srozumitelně všecko, co jest třeba věděti a lidu kázati o nejsv. Srdci Páně.

Časopis pro terciáře sv. Františka „Serafínské květy“ vydávají OO. kapucíni v Olomouci.

„Serafínský prapor“, věstník čsl. terciářů, vydávají františkáni v Praze.

„Serafinský Svet“, věstník terciářů na Slovensku.

„Promluvy“ pro měsíční shromáždění terciářských obcí a jejich slavnosti.

„Zlatý poklad Třetího řádu — odpustky“, přehledný seznam odpustků, které mohou získati terciáři.

„Hodinky blahoslavené Panny Marie.“

Letáčky: Pro muže, ženy, jinochy a panny — vyzývající ke vstoupení do Třetího řádu.

PRAMENY:

Některé ročníky časopisu „Der Ordensdirektor“.

„Priester und Franziskus-Ideal“ od světicího biskupa
H. J. Sträter v Cáchách.

„Dritter Orden und priesterliche Vollkommenheit“
od P. Nazaria Sasse O. S. Fr.

Ročníky časopisu „Serafínské květy“.

Životopisy svatých a blahoslavených terciářů.

OBSAH

Papežové doporučují kněžstvu Třetí řád sv. Františka jako výborný prostředek pomocný pro duchovní správu . . .	7
Co jest Třetí řád svatého Františka . . .	13
Výbornost Třetího řádu dokazuje svatost jeho řehole	17
Třetí řád usiluje o křesťanskou dokonalost	20
Terciářská řehole — mistrovské dílo . . .	26
Další odstavce řehole terciářské . . .	44
Třetí díl terciářské řehole	57
Milosti a užítky, které skýtá Třetí řád pro duchovní správu	65
„Dobrý strom dobré ovoce nese“ . . .	72
Stanovy	83

VYTISKLA
LIDOVÁ TISKARNA
V OLOMOUCI